

ზურაბ ბრაგვაძის ხსოვნას

ისტორიის დოქტორი, პროფესორი ზურაბ დავითის ძე ბრაგვაძე დაიბადა 1961 წლის 17 ივლისს.

ზურაბ ბრაგვაძემ 1985 წელს დაამთავრა თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი. 1986 წელს მუშაობა დაიწყო შალვა ამირანაშვილის სახ. ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში მეცნიერ თანამშრომლის თანამდებობაზე, 1992-2004 წლებში წამყვანი მეცნიერ თანამშრომელია. 1993-1994 წლებში ზურაბ ბრაგვაძე ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის სწავლული მდივანის თანამდებობაზე. 1994 წელს ზურაბ ბრაგვაძე ამავე მუზეუმის წინა ქრისტიანული ხელოვნებისა და არქეოლოგიის განყოფილების გამგის თანამდებობაზე ინიშნება, რომელსაც 2004 წლამდე იკავებს. 2004-2007 წლებში საქართველოს პარლამენტის განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის კომიტეტის წამყვანი სპეციალისტია. 2012-2013 წლებში ის სისიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის მოადგილეა, 2013-2015 წლებში კი სისიპ შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მთავარი სამეცნიერო კონსულტანტის მოვალეობას ასრულებს.

ზურაბ ბრაგვაძე 2007 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ოთარ ლორთქიფანიძის არქეოლოგიური კვლევების ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ თანამშრომელი იყო.

ზურაბ ბრაგვაძე ორი სახელმძღვანელოს, ასორმოცდაათი სტატიის და ცხრა მონოგრაფიის ავტორია. იგი სისტემატურად მონაწილეობდა საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმების თუ კონფერენციების მუშაობაში, არაერთი საგრანტო პროექტის მონაწილე და ხელმძღვანელი იყო.

სამეცნიერო მოღვაწეობასთან ერთად ზურაბ ბრაგვაძე პედაგოგიურ საქმიანობასაც წარმატებით უძლვებოდა. 1992-2003 წლებში ის ეკონომიკური

ურთიერთობების სახელმწიფო ინსტიტუტის პროფესორი და საერთაშორისო პიზნესის ფაკულტეტის დეკანი იყო, 1999-2005 წლებში აპ. ქუთათელაძის სახელობის თბილისის სახელმწიფო სამათვრო აკადემიის მოწვეული ლექტორია, 2010 წელს კი საქართველოს საპატრიარქოს წმ. ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის მოწვეული ლექტორია. 2011 წლიდან სიცოცხლის პოლომდე კავკასიის უნივერსიტეტის პროფესორი იყო.

ზურაბ ბრაგვაძეს საქართველოს ძველი ისტორიის მრავალი საკითხი აინტერესებდა და ანტიკური ხანის იძერია-ქართლის ისტორიის კვლევას არაერთი სტატია მიუძღვნა. თუმცა, მის მოღვაწეობაში უდიდესი ადგილი არქეოლოგიას ეკავა. ის სტუდენტობის დროიდანვე მონაწილეობდა საველე არქეოლოგიურ სამუშაოებში. პირველი შეხება მინაში ჩამარხულ უძველეს ისტორიასთან მარტყოფის ველზე ყორდანების გათხრებისას სტუდენტური პრაქტიკის დროს მიიღო. მას შემდეგ მან არაერთი ექსპედიციის (საირხე, ჭიათურა, ყვირილის ხეობა, თერჯოლა, თრიალეთი, მცხეთა, თელავი, ხვამლი) მუშაობაში მიიღო მონაწილეობა. სხვადასხვა დროს კი თვითონ ხელმძღვანელობდა აღმოსავლეთ კოლხეთის, თერჯოლის, ზესტაფონის, სვერის ციხის, ტაბახმელის არქეოლოგიურ ექსპედიციებს. 2019-2021 წლებში ითხვისის ნაქალაქარის არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელია. 2022 წელს კი სათავეში ჩაუდგა საჩხერის არქეოლოგიურ ექსპედიციას და ფუნდამენტური კვლევისთვის შესაბამისი პროექტიც ჰქონდა. თუმცა, დიდი ჩანაფიქრის განხორციელება ვერ მოასწრო.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ ზურაბ ბრაგვაძემ პირველად ქართული არქეოლოგიის ისტორიაში საპრძოლო მოქმედების ადგილის არქეოლოგიური კვლევა განახორციელა და ეს სამუშაოები 1921 წელს საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლის ველზე მიმდინარეობდა. ეს სამუშაო მას განსაკუთრებით ეამაყებოდა. სამნუხაროდ მან მხოლოდ ორი მცირე სტატიის (1. „ტაბახმელის 4 სანგარზე 2017 წელს ჩატარებული არქეოლოგიური სამუშაოების ანგარიში“, 2. „პირველი რესპუბლიკის ბრძოლები და-მოუკიდებლობის შენარჩუნებისთვის. ტაბახმელის მეოთხე სანგრის არქეოლოგიური კვლევა. საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, 1918-1921 ახალი ეპოქის დასაწყისი“) გამოქვეყნება მოასწრო სიცოცხლეში. კიდევ ბევრი ჩანაფიქრი დარჩა განუხორციელებელი.

ზურაბ ბრაგვაძის უდროოდ გარდაცვალება ქართული საისტორიო მეცნიერებისთვის დიდი დანაკლისია.

ჩვენმა ქვეყანამ დაკარგა სამშობლოზე უზომოდ შეყვარებული ადამიანი, ღირსეული პიროვნება და შესანიშნავი არქეოლოგი.